

P9_TA(2023)0280

Stan realizacji umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą w świetle niedawnej wizyty wysokiego przedstawiciela na tej wyspie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie stanu realizacji umowy o dialogu politycznym i współpracy między UE a Kubą w świetle niedawnej wizyty wysokiego przedstawiciela na wyspie (2023/2744(RSP))

(C/2024/4001)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kuby,
- uwzględniając Umowę o dialogu politycznym i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Kuby, z drugiej strony (PDCA) ⁽¹⁾, podpisaną w grudniu 2016 r. i stosowaną tymczasowo od 1 listopada 2017 r.,
- uwzględniając wyniki trzeciego formalnego dialogu dotyczącego praw człowieka, przeprowadzonego 26 lutego 2021 r. na mocy PDCA,
- uwzględniając wyniki posiedzenia Wspólnej Rady UE-Kuba, które odbyło się 26 maja 2023 r. w Hawanie, oraz wydane po tym posiedzeniu wspólne oświadczenie prasowe wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i wiceministra spraw zagranicznych Kuby,
- uwzględniając oświadczenie wysokiego przedstawiciela wydane w imieniu UE na temat pierwszej rocznicy demonstracji na Kubie z 11 i 12 lipca 2021 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 16 grudnia 1966 r. oraz inne międzynarodowe traktaty i instrumenty dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z 10 grudnia 1984 r., której Kuba jest stroną,
- uwzględniając konstytucję kubańską i kubański kodeks karny,
- uwzględniając Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024,
- uwzględniając rezolucję 2506 (2023) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z 22 czerwca 2023 r. w sprawie konsekwencji politycznych wojny napastniczej Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie,
- uwzględniając sprawozdanie nr 83/23 Międzyamerykańskiej Komisji Praw Człowieka (IACHR) z 9 czerwca 2023 r. w sprawie 14.196 zatytułowane „Admissibility and merits report (publication) – Oswaldo José Payá Sardiña et al.– Cuba” [Dopuszczalność i sprawozdanie merytoryczne (publikacja) – Oswaldo José Payá Sardiña i in. – Kuba],
- uwzględniając sprawozdanie Grupy Roboczej ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań z 6 sierpnia 2021 r.,
- uwzględniając definicję „organizacji społeczeństwa obywatelskiego” w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
- uwzględniając dokument ARES (2021) 2474104 zastępcy dyrektora zarządzającego ds. Ameryk Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ),
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka,
- uwzględniając raporty organizacji praw człowieka takich jak Human Rights Watch, Human Rights Foundation oraz Prisoners Defenders,
- uwzględniając rozdział IV.B sprawozdania rocznego IACHR za 2020 r. dotyczący Kuby,

⁽¹⁾ Dz.U. L 337 I z 13.12.2016, s. 3.

- uwzględniając komunikat z 6 listopada 2019 r. w sprawie kubańskich brygad medycznych, skierowany do Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka przez specjalnego sprawozdawcę ds. współczesnych form niewolnictwa, w tym jego przyczyn i skutków, oraz specjalnego sprawozdawcę ds. handlu ludźmi, zwłaszcza kobietami i dziećmi,
 - uwzględniając konkluzje ostatniego powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka na Kubie z 2018 r. dotyczące kubańskich brygad medycznych,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w rezolucji z 5 lipca 2017 r. ⁽²⁾ Parlament wyraził zgodę na PDCA, w tym na jasne warunki związane z poprawą sytuacji w zakresie praw człowieka i demokracji na Kubie w motywach H, I, J, L i T oraz w ust. 7, 8, 9, 10 i 12 tej rezolucji; mając na uwadze, że 26 lutego 2021 r. podczas trzeciego formalnego dialogu na temat praw człowieka z Kubą UE przypomniła o konieczności przestrzegania zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego praw człowieka; mając na uwadze, że proces jej ratyfikacji nie został w pełni zakończony, a umowa jest stosowana tymczasowo;
- B. mając na uwadze, że każdy dialog polityczny musi obejmować bezpośredni i aktywny udział przedstawicieli niezależnego społeczeństwa obywatelskiego i wszystkich bez wyjątku podmiotów opozycji politycznej, jak podkreślono w art. 36 PDCA; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie potępiał naruszenia praw człowieka na Kubie i zwracał uwagę na naruszenia postanowień art. 1 ust. 5, art. 2 lit. c), art. 5, art. 22 i art. 43 ust. 2 PDCA, w których rząd kubański zobowiązał się do poszanowania praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie przypominał ESDZ, że udział przedstawicieli niezależnego społeczeństwa obywatelskiego w dialogu politycznym i projektach współpracy na mocy umowy to zasadniczy element PDCA oraz że należy niezwłocznie naprawić sytuację, w której przedstawiciele niezależnego społeczeństwa obywatelskiego wyklucza się z funduszy współpracy lub z udziału w umowie, a umożliwia się udział i dostęp do funduszy współpracy tylko przedsiębiorstwom, w których państwo ma udziały lub które kontroluje, a taka sytuacja ma miejsce od momentu podpisania umowy;
- D. mając na uwadze, że PDCA zawiera klauzulę praw człowieka, która jest standardowym i zasadniczym elementem umów międzynarodowych zawieranych przez UE, umożliwiającym zawieszenie PDCA w przypadku naruszenia postanowień dotyczących praw człowieka, zgodnie z ust. 11 rezolucji Parlamentu z 5 lipca 2017 r. zatwierdzającej PDCA;
- E. mając na uwadze, że zatwierdzenie PDCA przez Parlament było związane ze zobowiązaniem Komisji i ESDZ do zagwarantowania, że zostanie ustanowiona regularna wymiana informacji z Parlamentem na temat stosowania umowy i wypełniania wzajemnych obowiązków w niej zawartych, zwłaszcza tych dotyczących wdrożenia wszystkich przepisów dotyczących praw człowieka; mając na uwadze, że Parlament zwrócił się również do ESDZ o dołożenie wszelkich starań, aby ściśle monitorować sytuację w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności na Kubie podczas stosowania PDCA;
- F. mając na uwadze, że stopniowo narzucany Kubie reżim wyklucza jakiegokolwiek perspektywy demokratycznych zmian, ponieważ art. 5 konstytucji kubańskiej stanowi, że „jedyna, martistowska, fidelowska i marksistowsko-leninowska Komunistyczna Partia Kuby” jest najwyższą władzą polityczną i przywódcą społeczeństwa i państwa, a art. 4 i 229 uznają obecny system polityczny za nienaruszalny;
- G. mając na uwadze, że art. 72–84 kubańskiego kodeksu karnego zawierają definicje „stanu zagrożenia” i „przedprzestępczych środków bezpieczeństwa”, w związku z którymi każdego roku tysiące osób skazuje się na karę pozbawienia wolności w wymiarze od roku do czterech lat bez zarzutu popełnienia przestępstwa, ponad 8 000 osób znalazło się w więzieniach, a kolejne 2 500 skazano na pracę przymusową bez internowania;
- H. mając na uwadze, że UE promuje model społeczno-gospodarczy i społeczno-polityczny oparty na dążeniu do demokratycznego społeczeństwa oraz stabilności gospodarczej i społecznej; mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie apelował o reformy na Kubie, które w obliczu trwającego kryzysu gospodarczego i społecznego oraz kryzysu związanego z prawami człowieka są potrzebne bardziej niż kiedykolwiek wcześniej;

⁽²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o dialogu politycznym i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Kuby, z drugiej strony (Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 99).

- I. mając na uwadze, że Parlament trzykrotnie przyznał działaczom kubańskim Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli – otrzymali ją: Oswaldo Payá w 2002 r., Kobiety w Bieli w 2005 r. oraz Guillermo Fariñas w 2010 r.; mając na uwadze, że laureaci Nagrody im. Sacharowa i ich krewni nadal są regularnie prześladowani, zastraszani oraz pozbawieni możliwości opuszczania kraju i uczestnictwa w wydarzeniach międzynarodowych;
- J. mając na uwadze, że w sprawozdaniu IACHR nr 83/23 w sprawie 14.196 stwierdzono, że państwo kubańskie jest bezpośrednio odpowiedzialne za śmierć Oswaldo Paya i Harolda Cepero; mając na uwadze, że w sprawozdaniu przypomniano również, iż IACHR „stwierdziła, że naruszenia prawa do wolności wypowiedzi i zrzeszania się zinstytucjonalizowano „jako politykę państwa kubańskiego mającą na celu zapobieganie wszelkim krytycznym stanowiskom sprzecznym z reżimem lub sytuacją polityczną, pracowniczą, edukacyjną itp.”;
- K. mając na uwadze, że dokonując oceny sytuacji w zakresie praw człowieka na Kubie w swoim sprawozdaniu rocznym za 2022 r., IACHR postanowiła włączyć specjalny rozdział dotyczący Kuby (rozdział IV.B) i w opinii IACHR sytuacja na wyspie kwalifikuje się jako poważne naruszenie podstawowych elementów i instytucji demokracji przedstawicielskiej przewidzianych w Międzypaństwowej Karcie Demokratycznej; mając na uwadze, że IACHR uważa te elementy i instytucje za niezbędne do obrony praw człowieka; mając na uwadze, że IACHR uznaje, że reżim kubański dopuścił się masowych, poważnych i systematycznych naruszeń praw człowieka zagwarantowanych w Amerykańskiej Deklaracji Praw i Obowiązków Człowieka, Amerykańskiej Konwencji Praw Człowieka i innych mających zastosowanie instrumentach dotyczących praw człowieka;
- L. mając na uwadze, że na Kubie nie poczyniono konkretnych postępów pod względem ogólnych zasad i celów określonych w umowie, polegających na poprawie sytuacji w zakresie praw człowieka – przeciwnie, kubański reżim nasilił represje oraz naruszenia praw pracowniczych i praw człowieka, a liczba więźniów politycznych wzrosła; mając na uwadze, że PDCA nie spełniła swojego podstawowego celu, jakim jest poprawa sytuacji w zakresie podstawowych wolności na Kubie;
- M. mając na uwadze, że od czasu rozpoczęcia przez Rosję nielegalnej, nieuzasadnionej i niesprowokowanej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie reżim kubański zacieśnił stosunki z reżimem Putina; mając na uwadze, że Kuba nie poparła żadnej rezolucji ONZ w sprawie rosyjskiej napaści na Ukrainę i z zadowoleniem przyjęła aneksję kilku ukraińskich obwodów; mając na uwadze, że władze Białorusi i Kuby ogłosiły, że personel wojskowy wyspy przejdzie szkolenie na Białorusi, która jest najbardziej zaangażowanym sojusznikiem Rosji w jej inwazji na Ukrainę i z którą Hawana wzmocniła więzi polityczne i gospodarcze; mając na uwadze, że podczas wizyty w Moskwie w czerwcu 2023 r. minister Rewolucyjnych Sił Zbrojnych Kuby Álvaro López Miera stwierdził, że rozszerzenie NATO aż po granice Rosji doprowadziło Rosję do zaangażowania się w „specjalną operację wojskową” i że w tym kontekście Rosja odgrywa kluczową rolę w walce z ekspansją faszystów w Europie;
- N. mając na uwadze, że w rezolucji z 22 czerwca 2023 r. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy uznaje Kubę za sojusznika reżimu Putina i „wzywa parlamenty państw członkowskich Rady Europy do wycofania się z oczekującej na ratyfikację umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Kuby (PDCA)”;
- O. mając na uwadze, że organizacje praw człowieka nadal dokumentują tłumienie prawa do wolności wypowiedzi, pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się w kraju, a także zagłuszanie przez władze kubańskie głosów sprzeciwu i ataki na obrońców praw człowieka; mając na uwadze, że 31 maja 2023 r. na Kubie znajdowało się łącznie 1 037 więźniów politycznych i więźniów sumienia, w tym 35 nieletnich;
- P. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie praw człowieka na Kubie jest alarmująca, zwłaszcza w przypadku dysydentów i grup społecznie wrażliwych, takich jak kobiety, potomkowie Afrykańczyków czy społeczność LGBTIQ+; mając na uwadze, że na Kubie odnotowano wzrost liczby przypadków kobietobójstwa;
- Q. mając na uwadze, że reżim kubański obwinia amerykańskie embargo za wszystkie problemy gospodarcze na wyspie, podczas gdy poziom ubóstwa na Kubie jest jedynie wynikiem całkowitej porażki jego systemu gospodarczego i produkcyjnego; mając na uwadze, że reżim kubański wykorzystuje sytuację gospodarczą jako pretekst do swoich nadużyć oraz jako sposób na uzyskanie poparcia obcych rządów, które w przeciwnym razie byłyby skłonne do silniejszego potępienia represyjnych praktyk tego kraju;

- R. mając na uwadze, że nękanie i represje stosowane przez kubański reżim od dawna charakteryzują się restrykcyjnymi przepisami, stałą inwigilacją, cenzurą i stosowaniem taktyk zastraszania, a także nieustannie rozbudowywanymi mechanizmami kontroli prawa do wolności wypowiedzi i pokojowego zgromadzania się, podczas gdy osoby broniące praw człowieka stają w obliczu nierzetelnych procesów, arbitralnych zatrzymań oraz fałszywych i opartych na nadużyciach zarzutów karnych; mając na uwadze, że zgodnie z raportem Komitetu ONZ ds. Wymuszonych Zaginięć z 2021 r. Kuba złożyła więcej wniosków o podjęcie pilnych działań w związku z wymuszonymi zaginięciami niż jakikolwiek inny kraj na świecie w 2021 r., a od 2012 r. zajmuje trzecie miejsce pod względem całkowitej liczby takich wniosków;
- S. mając na uwadze, że 11 lipca 2021 r. miały miejsce na Kubie największe protesty od czasu „Maleconazo” z 1994 r.; mając na uwadze, że od protestów w lipcu 2021 r. na Kubie zatrzymano wielu demonstrantów, w tym dziennikarzy, wielu przeciwników rządu, obrońców praw człowieka, artystów i osoby młode;
- T. mając na uwadze, że władze kubańskie odmówiły dyplomatom UE i państw członkowskich, międzynarodowym mediom i organizacjom praw człowieka monitorowania procesów osób zatrzymanych podczas protestów z 11 lipca 2021 r.; mając na uwadze, że ponad 100 kubańskich cywilów, którzy wzięli udział w protestach 11 lipca 2021 r., niezwiązanych ze służbą wojskową ani ze stanowiskami wojskowymi, zostało osądzonych przez trybunały wojskowe z naruszeniem prawa międzynarodowego i otrzymało wyroki od 2 do 22 lat więzienia;
- U. mając na uwadze, że osoby arbitralnie uwięzione są przetrzymywane w stałej izolacji, w tym również w karczerze, poddawane okrutnym torturom i niehumanitarnemu traktowaniu, a także pozbawione dostępu do prawników czy odpowiedniej opieki medycznej, co naraża ich życie na niebezpieczeństwo; mając na uwadze, że niektóre z tych osób są przetrzymywane w więzieniach z dala od miejsc zamieszkania, co uniemożliwia rodzinom odwiedzanie ich; mając na uwadze, że według doniesień na Kubie torturowanych jest ponad 1 000 więźniów politycznych, w tym nieletni, młodzież i kobiety; mając na uwadze, że organizacja Prisoners Defenders udokumentowała w raporcie z 30 maja 2023 r. 181 przypadków systematycznych tortur więźniów politycznych na Kubie;
- V. mając na uwadze, że w październiku 2020 r. działająca przy Radzie Praw Człowieka ONZ Grupa Robocza ds. Arbitralnych Zatrzymań stwierdziła, że arbitralne zatrzymania, które miały miejsce w ostatnich dziesięcioleciach na Kubie, nie są odosobnionymi przypadkami, lecz stanowią raczej część „systematycznej praktyki [...], w której [...] władze kubańskie uczestniczą od dziesięcioleci”;
- W. mając na uwadze, że w pismach specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. współczesnych form niewolnictwa, w tym jego przyczyn i skutków oraz specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. handlu ludźmi, zwłaszcza kobietami i dziećmi, Human Rights Watch, Human Rights Foundation i innych organizacji potępiono fakt, że kubańscy cywile pracujący za granicą są ofiarami handlu ludźmi w powodu przymusowej natury przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących bardzo jednoznacznych podstawowych wolności, np. art. 176 kodeksu karnego dotyczący prawa migracyjnego, rezolucja MINCEX 368 z 2020 r. i inne; mając na uwadze, że rząd kubański zakazuje powrotu na Kubę pracownikom uznanym za uciekinierów i osoby niepożądane przez osiem lat na mocy ustawy o migracji i kategoryzuje ich jako „emigrantów”, przez co tracą oni wszelkie gwarancje obywatelskie, prawa i majątek oraz nie mogą odwiedzać swoich dzieci ani rodziny na Kubie;
- X. mając na uwadze, że José Daniel Ferrer pozostaje uwięziony wyłącznie z powodu swoich przekonań i pokojowego korzystania z praw człowieka; mając na uwadze, że jego stan zdrowia jest niepewny; mając na uwadze, że wraz z Luisem Manuelem Otero Alcántarą i Maykelem „Osorbo” Castillo Pérezem stanowią oni zaledwie kilka przykładów spośród setek Kubańczyków zmagających się z niesprawiedliwością i represjami narzuconymi przez ich własny rząd; mając na uwadze, że podczas 87., 88. i 89. sesji Grupy Roboczej ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań wydała orzeczenie w dziewięciu sprawach przeciwko Kubie, w tym w sprawie Ferrera (członka Grupy 75, aresztowanego za udział w protestach z 11 lipca 2021 r.) i Aymary Nieto (członkini Kobiet w Bieli, więzionej bez powodu przez ponad pięć lat);
- Y. mając na uwadze, że 26 czerwca 2023 r. laureat Nagrody im. Sacharowa Guillermo Fariñas rozpoczął kolejny strajk głodowy, który jest kampanią na rzecz bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych na wyspie;
- Z. mając na uwadze, że 25 maja 2023 r. wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josep Borrell udał się na Kubę, aby reprezentować UE na trzecim posiedzeniu Wspólnej Rady; mając na uwadze, że wizyta ta była okazją do ponownego rozpoczęcia dialogu politycznego między UE a Kubą oraz do postawienia w centrum dyskusji sytuacji w zakresie praw człowieka na Kubie; mając na uwadze, że wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący Komisji celowo zaniedbał spotkania z wiarygodnymi i niezależnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a także z więźniami politycznymi lub ich krewnymi;
- AA. mając na uwadze, że podczas swojej wizyty wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący Josep Borrell publicznie oświadczył, że UE nie ma „ani możliwości, ani woli” narzucenia zmian politycznych na wyspie;

AB. mając na uwadze, że pomimo wieloletnich nalegań na konieczność wizyty na wyspie władze kubańskie systematycznie odmawiają wjazdu na Kubę oficjalnym komisjom, delegacjom i grupom politycznym Parlamentu Europejskiego, międzynarodowym organizacjom praw człowieka i innym niezależnym obserwatorom sytuacji w zakresie praw człowieka, w tym specjalnym sprawozdawcom ONZ;

1. przypomina, że w PDCA podkreślono, że „[p]oszanowanie i promowanie zasad demokratycznych, poszanowanie wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz w podstawowych instrumentach międzynarodowych w zakresie praw człowieka i ich nieobowiązkowych protokołów, które mają zastosowanie do obu Stron, oraz poszanowanie praworządności stanowią zasadniczy element niniejszej Umowy”, jednak kubański reżim od dziesięcioleci nieustannie ignoruje i łamie te zasady i prawa, a w ostatnim czasie doszło do nasilenia się takich naruszeń; uważa, że pomimo czasu, jaki upłynął od wejścia w życie PDCA, sytuacja pod względem braku demokracji i swobód na Kubie wcale się nie poprawiła; zauważa, że wręcz przeciwnie, sytuacja w zakresie praw człowieka na wyspie uległa dalszemu zaostrzeniu i pogorszeniu, co stanowi wyraźne i systematyczne naruszenie podstawowych postanowień PDCA;

2. podkreśla obowiązek wszystkich stron do wypełniania wiążących postanowień PDCA i do przestrzegania zasady powszechności praw człowieka; wyraża ubolewanie, że pomimo przyjęcia PDCA sytuacja w zakresie demokracji i praw człowieka na Kubie pogorszyła się; przypomina, że PDCA zawiera klauzulę praw człowieka, tj. standardowy i zasadniczy element umów międzynarodowych zawieranych przez UE, umożliwiający zawieszenie umowy w razie naruszeń postanowień o prawach człowieka;

3. potępia w najostrejszych słowach systematyczne naruszenia praw człowieka i nadużycia, jakich dopuszcza się reżim kubański wobec m.in. protestujących, dysydentów politycznych, przywódców religijnych, działaczy na rzecz praw człowieka i niezależnych artystów; wzywa władze kubańskie do niezwłocznego położenia kresu polityce represji; potępia brak wolności religii na Kubie;

4. apeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszystkich osób przetrzymywanych wyłącznie z powodu korzystania z przysługujących im praw człowieka, w tym prawa do wolności wypowiedzi i pokojowego zgromadzenia się; apeluje także o wycofanie bezzasadnych zarzutów karnych i umożliwienie osobom wygnanym powrotu do kraju;

5. potępia stosowanie tortur i złe traktowanie przez władze kubańskie; apeluje o przeprowadzenie szybkich i bezstronnych dochodzeń oraz zapewnienie zatrzymanym natychmiastowego dostępu do wybranej przez nich opieki medycznej, a także umożliwienie im kontaktu z rodzinami;

6. przypomina swój apel o prawo do rzetelnego procesu sądowego i niezależności sądów oraz zagwarantowania dostępu do niezależnego adwokata osobom pozbawionym wolności;

7. wzywa państwo Kuba do ochrony praw człowieka i zagwarantowania wolności pokojowego zgromadzenia się i wolności wypowiedzi, bez dyskryminacji ze względu na poglądy polityczne; wzywa władze kubańskie do natychmiastowego zaprzestania szeroko zakrojonej cenzury mediów i kontroli internetu; domaga się poszanowania przez władze kubańskie prawa do wolności wypowiedzi, prasy i zgromadzeń; wzywa władze kubańskie do wsłuchania się w głosy obywateli i do zaangażowania się w pluralistyczny dialog narodowy, aby wspierać procesy modernizacji i demokracji kraju;

8. podkreśla kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i przywódców religijnych na Kubie oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do udzielania wsparcia wszystkim ofiarom naruszeń praw człowieka i arbitralnych zatrzymań w tym kraju;

9. ponownie wyraża swoje zdecydowane i bezwarunkowe poparcie dla narodu kubańskiego, wszystkich obrońców praw człowieka na Kubie oraz dla ich godnego pochwały oddania na rzecz swobód, których kubański reżim odmawiał przez dziesięciolecia;

10. domaga się, aby władze kubańskie umożliwiły delegacji Parlamentu Europejskiego, UE i państw członkowskich oraz niezależnym organizacjom praw człowieka dostęp na potrzeby monitorowania procesów sądowych i odwiedzania w więzieniach setek aktywistów i zwykłych Kubańczyków, którzy pozostają zatrzymani za korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi i zgromadzeń;

11. podkreśla, że kryzysowi praw człowieka na Kubie musi towarzyszyć współmierna reakcja UE i państw członkowskich, aby stawić czoła sytuacji, zważywszy na jej zasięg i powagę; ponawia apel do państw członkowskich, ESDZ i jej delegatury na Kubie o stanowcze i publiczne potępienie represyjnej polityki kubańskiego reżimu oraz o zwiększenie wsparcia dla przedstawicieli prawdziwego i niezależnego społeczeństwa obywatelskiego, w tym dla laureatów Nagrody im. Sacharowa;

12. wyraża ubolewanie, że wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący nie wykorzystał swojej obecności w kraju, aby spotkać się z niezależnymi przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, więźniami politycznymi lub ich krewnymi, marnując tę sposobność; głęboko ubolewa, że wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący zaprzepaścił okazję wsparcia demokracji za pośrednictwem kubańskiego społeczeństwa obywatelskiego i więźniów politycznych, a także zaprzepaścił możliwość wysłania jasnego komunikatu na temat obaw UE dotyczących naruszania praw człowieka na Kubie; ubolewa nad przeciwnym do zamierzonego efektem wybielania kubańskiego reżimu, do którego przyczyniła się jego wizyta; przypomina, że wszelki dialog między UE a kubańskim społeczeństwem obywatelskim i możliwości finansowania muszą obejmować wyłącznie niezależne organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a nie organizacje pozarządowe finansowane i tolerowane przez reżim, ponieważ wspieranie tych ostatnich ostatecznie jest równoznaczne z finansowaniem tego samego reżimu, który ogranicza zbiorowe podstawowe wolności Kubańczyków; głęboko ubolewa nad uwagą wysokiego przedstawiciela i wiceprzewodniczącego Josepa Borrella podczas jego wizyty na Kubie, że UE nie ma „ani możliwości, ani woli narzucenia zmian na Kubie”, mimo że jednym z głównych celów PDCA jest poprawa sytuacji w zakresie podstawowych wolności i standardów życia obywateli Kuby;

13. ubolewa, że od podpisania PDCA ESDZ zaakceptowała decyzję kubańskiego reżimu o wykluczeniu niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego z udziału we wszystkich seminariach społeczeństwa obywatelskiego UE-Kuba jako stron zainteresowanych rozwojem dialogu w ramach umowy ⁽³⁾, pozbawiając umowę istotnej części jej celu i naruszając wolę Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich UE, które ją podpisały;

14. ponawia apel do UE o uruchomienie art. 85 ust. 3 lit. b) PDCA w celu zwołania natychmiastowego posiedzenia wspólnego komitetu w związku z naruszeniem umowy przez rząd kubański, co stanowi „szczególnie nagły przypadek”, który może doprowadzić do zawieszenia umowy ze względu na ciągłe, poważne i istotne pogwałcenie zasad demokracji oraz brak poszanowania wszystkich podstawowych praw człowieka i podstawowych wolności, określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka, stanowiących zasadniczy element umowy, jak zapisano w art. 1 ust. 5, oraz ze względu na brak zaradzenia tym naruszeniom pomimo licznych wezwań do tego;

15. ponawia swój apel do Rady o zastosowanie przepisów globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijnej ustawy Magnickiego) i przyjęcie sankcji wobec osób odpowiedzialnych za ciągłe naruszenia praw człowieka na Kubie, począwszy od wymierzenia sankcji wobec Miguela Díaza-Canela, jako najwyższego rangą urzędnika w łańcuchu dowodzenia kubańskich sił bezpieczeństwa, wraz z innymi wysokimi rangą urzędnikami kubańskiego rządu;

16. podkreśla, że zbliżający się szczyt z udziałem UE i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów stanowi okazję do utrzymania w mocy zasad państwa prawnego, demokracji i praw człowieka, i postuluje, aby wszyscy uczestnicy trzymali się tych zasad; wskazuje, że nie będzie to możliwe bez prawdziwie przejrzystego, wszechstronnego i znaczącego udziału niezależnego społeczeństwa obywatelskiego; uważa, że autokratyczne reżimy nie powinny uczestniczyć w takich szczytach wraz z krajami, które podzielają wartości demokratyczne i szanują prawa człowieka; postuluje, aby uczestnicy szczytu wydali oświadczenie zawierające żądanie należytego poszanowania praw człowieka w obu regionach, ze szczególnym uwzględnieniem braku poszanowania demokracji i podstawowych wolności na Kubie;

17. potępia poparcie kubańskiego reżimu dla rosyjskiej wojny napastniczej z Ukrainą oraz jego obronę Rosji i Białorusi; przypomina deklaracje wysokiego przedstawiciela i wiceprzewodniczącego wskazujące, że brak wsparcia Ukrainy w walce przeciwko rosyjskiej agresji będzie miał konsekwencje, i ubolewa nad faktem, że oświadczenia te okazały się pustą retoryką i nie miały praktycznych następstw;

18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Władzy Ludowej Kuby, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, Specjalnemu Przedstawicielowi Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka oraz rządowi państw członkowskich Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

⁽³⁾ Preambuła i art. 19, 36, 42 ust. 1, art. 47 ust. 6 lit. e) i art. 59 ust. 2 PDCA.